

Ο τελευταίος γεωργός

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος 44ο

Την ξέβγαλαν μαζί με τη Λαζαρίνα. Η μάνα της η κυρά Αντρέαινα κρέμασε ένα ταγάρι στο σαμάρι του γαϊδουριού με τρόφιμα.

Έφτασαν πλιοβασιλέματα στο Αηδονοχώρι και σταμάτησαν να χαιρετήσουν τον νεοφώτιστο Παντελή. Βρήκαν εκεί την Νικολέτα και την Ερμιόνη με τα παιδιά. Η Μαρία με το Σωκράτη δεν ήθελαν να αποχωριστούν τον βαφτιστήρα τους. Τον έπαιρναν αγκαλιά, τον ντάντευαν και του έκαναν αστεία. Γελούσε, ξεφώνιζε και ήταν όλο χαρές. Κόντευε να χρονιάσει. Αποφάσισαν να κοιμηθούν στις Σταυρούλας το βράδυ και κανείς δεν μπορούσε να τους χαλάσει το χατίρι. Θα έμενε και η Ερμιόνη μαζί τους.

- Κουμπάρα, να περάσετε από το σπίτι, να σας κεράσω για τη γιορτή του Παντελή μου.
- Βεβαίως, θα έρθουμε αύριο.

Περασμένα μεσάνυχτα, ακούστηκε μες στη σιγαλιά της νύχτας το τραγούδι των μεθυσμένων και μισομεθυσμένων αντρών, που επέστρεφαν από το πανηγύρι:

Ας παν να δουν τα μάτια μου πώς τα περνάει η αγάπη μου.

Μην ήβρε αλλού κι αγάπησε και μένα με παράτσε;

- Ποιος το είπε, δεντρουλάκι μου, δε σ' αγαπώ, πουλάκι μου;

Αν το είπε ο ήλιος να μην βγει, τ' άστρι να μην ξημερωθεί...

*

Σαν ξύπνησε την άλλη μέρα ο Ηρακλής, η Γιώργαινα του έφτιαξε δυνατό πικρό καφέ να συνέρθει από το μεθύσι. «Η Ερμιόνη, τα παιδιά;» ρώτησε. «Κοιμήθηκαν στις Σταυρούλας». «Τώρα έχει και τον Άγιο με το μέρος της», είπε εκείνος χαμογελώντας.

Το απόγευμα επισκέφτηκαν την κουμπάρα τους τη Στράταινα, πρώην Φιλομήλα. Η Ερμιόνη της έδωσε ένα δέμα με υφάσματα, λέγοντας: «Η Σταυρούλα θα σου ράψει ό,τι θέλεις». «Ευχαριστώ, κουμπάρα». Τους φίλεψαν γλυκίσματα και ποτά. Σήκωσαν τα ποτήρια και ευχήθηκαν τα χρόνια πολλά για το γιο τους τον Παντελή. «Χιλιόχρονος!» Μίλησαν για τους ξενιτεμένους τους γιους. Ναι, τους έγραφαν συχνά, έστελναν και λίγα χρήματα για το χρέος, αλλά δεν είχαν πιάσει ακόμη την καλή για να γυρίσουν πίσω.

- Τους γράψαμε να μας πάρουν ούλους εκεί, είπε ο Στρατής.

- Κουμπάρε, μη βιάζεσαι. Τώρα αλλάζουν τα πράγματα. Θα πάει μπροστά η Ελλάδα και θα γυρίσουν πίσω τα ξενιτεμένα της παιδιά, συμβούλεψε ο Ηρακλής.

- Μακάρι, αφέντη κουμπάρε, ευχήθηκε η Στράταινα. Μάθαμε ότι τον Παντελή μου δεν τον σπκώνει το Αμέρικα. Είναι μεγάλος ο καημός.

Κατέφτασαν και τα σταυραδέρφια ο Αριστείδης με το Νικήτα με ένα σακούλι γεμάτο ακλάδια κοντούλες και φίλεψαν την παρέα.

Πυροβόλο μπροστά από τα Παλιά Ανάκτορα πριν τις εκλογές του 1926. Πηγή: Bibliothèque nationale de France

- Νουσιμότητα! αναφώνησε ο Ηρακλής.

- Είναι από την ακλαδιά που κεντρώσαμε με τον Πατέρα πριν πέντε χρόνια, είπε ο Νικήτας.

Ο Νυφισάκος έστειλε μήνυμα στον Ηρακλή ότι τους περίμενε στο κρασοπουλειό κείνο το βράδυ. Πέρασαν από του Μαστροπάν και πήγαν όλοι παρέα.

- Βρε, λεβέντες, έπρεπε να στείλω καλέσματα για να περάσετε από το μαγαζί μου; Κυρ-δάσκαλε, δεν το έπραξες καλά που μας παράτσε. Δεν πειράζει. Κερνάει το μαγαζί για τις χαρές σου.

- Να ζήσετε! Βίον ανθόσπαρτον! επευφήμισαν σπκώνοντας τα ποτήρια.

- Αρνήθηκαν το δασκαλίκι για να φύγει από το χωριό μας. Όμως το Αηδονοχώρι βρήκε τρόπο να σε κρατήσει κοντά του. Να χαιρέσαι την όμορφη Νικολέτα, είπε ο Νυφισάκος και ξανασέκωσε το ποτήρι του.

- Τι μαθαίνουμε, κυρ-δάσκαλε; Είναι αλήθεια ότι πολιτεύεσαι; ρώτησε ο παπα-Γιάννης.

- Όχι ακριβώς, πάτερ. Πολιτεύεται ο ξάδερφός μου, όπως γνωρίζετε, και τον βοηθάω. Δουλεύω στο γραφείο του.

- Λένε ότι είναι επιστήμονας ο Παπαναστασίου, αλλά και ο Τριανταφυλλάκος είναι μορφωμένος. Ποια η διαφορά μεταξύ τους, κυρ-δάσκαλε; ρώτησε ο Κωνσταντάρης ο άρχοντας.

- Αναμφίβολα, ο Τριανταφυλλάκος είναι μορφωμένος. Η διαφορά μεταξύ τους βρίσκεται στα πολιτικά τους προγράμματα. Ο Παπαναστασίου ενδιαφέρεται για μεταρρυθμίσεις που θα εξυγιάνουν το πολιτικό σύστημα της χώρας. Έχει προγράμματα για τους αγρότες. Σχεδιάζει να δημιουργήσει Αγροτικό Κόμμα. Θα προτείνει νομοθεσία για την ίδρυση Αγροτικής Τράπεζας ώστε να γλυτώνουν οι αγρότες από τους τοκογλύφους. Θα πάρει μέτρα να ιδρυθούν γεωργικές σχολές, γεωπονικά καταστήματα, γεωργικοί συνεταιρισμοί.

- Τι 'ναι οι συνεταιρισμοί; ρώτησε ο Ιπποκράτης, ο μπαρμπα-Ντίνος.

- Καλή ερώτηση, μπάρμπα. Ο συνεταιρισμός έχει να κάνει με αμοιβαία βοήθεια, με

αλληλεγγύη. Δηλαδή, εδώ στο χωριό έχεις ένα ζώο, άλογο ή μουλάρι, και για να οργώσεις το χωράφι σου το ζευγαρώνεις με του γείτονα, που έχει και κείνος ένα και οργώνετε μαζί τα χωράφια σας. Νομίζω ότι λέτε «γίνομαι σέμπρος με τον τάδε» για να συνεργάζεστε. Όμως σ' έναν συνεταιρισμό μπορεί ν' ανήκουν όλοι οι γεωργοί ενός χωριού και να συνεταιρίζονται και με άλλα χωριά για να υπερασπίσουν τα δικαιώματά τους. Είναι ένας συλλογικός οργανισμός που κάνει συλλογικούς αγώνες. Όπως τον αγώνα ενάντια στη βαριά φορολογία. Κάτι παρόμοιο λειτουργούσε και στην αρχαία Ελλάδα. Το δικαίωμα του «συνεταιρίζεσθαι» είναι πολύ σημαντικό. Τα μέλη ενός συνεταιρισμού έχουν πολλά οφέλη. Εξασφαλίζουν φτηνά δάνεια, γεωργικά εργαλεία, σπόρους και πολλά άλλα. Στην Ευρώπη λειτουργούν αποτελεσματικά για τα συμφέροντα των μελών τους.

- Εδώ έχουμε μεσαίωνα, σχολίασε ο Μαστροπάν.

- Καλά ακούγονται ούλα. Αν είναι όπως τα λες, κυρ-δάσκαλε, ο Παπαναστασίου είναι ο άνθρωπός μας.

- Βεβαίως, κυρ-Νυφισάκο. Έχεις το λόγο μου.

- Νυφισάκο, να πιούμε στην υγεία του Παπαναστασίου. Κερνάει ο Μαστροπάν.

- Στην υγεία του και με τη νίκη! επευφήμισαν.

- Για τους φόρους θα κάνει τίποτα;

- Είναι το κύριο μέλημα στο πρόγραμμά του. Ο Στρατής κίνησε τραγούδι και οι άλλοι το πσιωγύριζαν:

Θέλετε δέντρα ανθήσετε, θέλετε μαραθείτε, / στον ίσκιο σας δεν κάθουμαι, μαϊδέ και στο δροσιό σας, / μον' καρτερώ την άνοιξη, τ' όμορφο καλοκαίρι, / να ανοίξ' ο γαύρος κι η οξιά, να σκιώσουν τα λημέρια, / να βγουν οι βλάχοι στα βουνά, να βγουν οι βλαχοπούλες. / Να ζώσω το σπαθάκι μου, να πάρω το τουφέκι / να βγω στις Γκούρας τα βουνά, στα κλέφτικα λημέρια / και να σιουρίζω κλέφτικα, να μαζωχτεί τ' ασκέρι.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Η διαφορά μεταξύ τους βρίσκεται στα πολιτικά τους προγράμματα. Ο Παπαναστασίου ενδιαφέρεται για μεταρρυθμίσεις που θα εξυγιάνουν το πολιτικό σύστημα της χώρας. Έχει προγράμματα για τους αγρότες. Σχεδιάζει να δημιουργήσει Αγροτικό Κόμμα.